

MUKANDA WAKAFUNDELA PAULU ASI

NGALATIYA

Ambâtumela Moyo

1 Paulu, utumami aha uma le antu, kuyanga uma le untu, paka uma le Jesu Kristu, la Unyashungu Shesu, lakawulula uma lu nyoi 2 ndu anyasu tshe kame la mi,

Le Ekelezia wa la Ngalatiya:

3 Ngandji ka mamba kayali la nyu, ndu ki'uma le Unyashungu Shesu, ndu uma le Khumesu Jesu Kristu, 4 lakayakimo dia kolo yasu, ne dia ntutshungula uma l'etenu kene ka kolo, uku lulangul la Unyashungu Shesu. 5 Ndi atumbwami pundju, pundju! Ayali osoku!

Ambamba Dia Anganelu k'Asi Ngalatiya

6 Dimi lambamba ne dia nyu nyambangana esadi okone uma le one lakanyeti lu ngandji ka mamba ka Kristu, nyambetawo lukumu l'ololo lutshikitanyi — 7 laha lukumu l'ololo lukina. Keli antu amotshi weko, wanyohenyahenya, walanga mingisula lukumu l'ololo la Kristu. 8 Keli kuyanga shu, kana ondjelo uma l'ulungu, ayunyusambisha lukumu l'ololo lukina, lutshikitanyi la lone lakamanyusambisha, ndi adjami mananu! 9 Uku akatati ntundu, wuhu ako mbanyutelami ndu kakiane ntu nti: Naka untu ayunyusambisha lukumu l'ololo lukina, laha uku lone lakanyalungula uma le mi, ndi adjami mananu!

10 Undi oloло w'antu mbayangami, kana wa Unyashungu? Antu mbayangami ngenyenangena uka? Utunduyala dimi latongenyangenyaka antu, tshiki dimi kema ukambi a Kristu.

Lukumu l'Ololo Lasambishami, Leli Uma le Unyashungu Aha Uma la Jerusalema

11 Anyasu, dimi lambunyewuya dia lukumu l'ololo lakamanyusambisha nti: Lo kundja uma le untu; 12 ne dia dimi kulosa uma le untu, kana letshama uma le untu, keli lo lakayi uma l'enyele ka Jesu Kristu. 13 Ne dia nyu nyakuki lukumu la lumu lami l'edgedja l'otemwelo w'asi Juda, uku akamatamanya nsuya Ekelezia wa Unyashungu, ndu uku

akamahandjula. 14 Dimi lakaleki anyasu efula wa lu lolonga lami lu dikambu dia otewmelo w'asi Juda; lakatamanya mangasana lu ditshelu dia watshemi. 15 Keli lam'akalangi Unyashungu, one lakansonola uma l'utema a nyomi, lakambeti lu ngandji kandi ka mamba, 16 dia ndi mbishwelami On'andi, dia dimi mbusambisha le asi wedja, dimi kumumbwana la antu, 17 kuyanga ntsho la Jerusalema le wane waki atumami la ntundu kami. Keli dimi lakatshu l'Arabiya; dimi lakakalula ntu la Damaseke.

18 Lam'aketi deku satu, dimi lakatshu la Jerusalema dia ntenda Kefasi; lakadjase la ndi nshi dikumi la tshanu. 19 Keli dimi komena atumami akina, tshikima Jakoba, onangu Khumadiiondo. (20 Dia akambu aso mbanyufundelami. Nyulungi, la ntundu ka Unyashungu, dimi halati kashi!) 21 L'okongo diku, dimi lakayi lu beke dia Suriya la dia Kilikiya. 22 L'etenu keso, ku lateyanla Ekelezia wa Kristu wa la Judiya. 23 Keli vo wakuki lukumu lutu vati: One lakatusuyaka ntundu, kasambisha dikambu dia mbetawo kakandahandjulaka ntundu. 24 Vo wakatumbula Unyashungu dikambu diami.

Keli Lukumu l'Ololo Luku Laketawoma le "Asatu"

2 L'okongo diku, lam'aketi deku dikumi la nei, dimi lakatshu ntu la Jerusalema, kame la Baranaba la Tito. 2 Dimi lakatshu leko lu enyele. Ku dimi lakakitsa lukumu l'ololo la ntundu kawo (keli lu usheshe la ntundu ka wane waki la lukumu), lako latumusambishaka l'atei w'asi wedja. Dimi kunanga ndjala uku untu lasaka, kana lakasaki luwangu usakasaka. 3 Keli vo kumbahemia Tito laki lami uehekeli, kuyanga mbakindi usi Ngirika. 4 Dikambu so diakayangi ndja, ne dia anyasu wa kashi wakayaotshiya l'atei asu lu usheshe, dia monga ndjadjasela kasu le Kristu Jesu, ne dia ntudja lu fumbi — 5 Keli shu kumbasha dihuli dia mbalembela nduku etenyi ka unya otoi, ne dia mete ka lukumu l'ololo

kayali le nyu. 6 La uma le waku wakaleki nemiamma, dia ndjala dikambu dimotshi (kuyanga mbakiwo wuhu akona, dikambu so hadiumbete wuhu omotshi. Unyashungu kema la shonodi y'antu) — vo ako mbatami nti: Vo tawaki nduku la dikambu le mi. 7 Keli aha osoku, lam'akawenyi vati: Dimi la dikambu dia mvutela wane wahahema ehekeli lukumu l'ololo, uku aki Petero la dikambu dia mvutela wane wahahema ehekeli lukumu l'ololo 8 (ne dia one lakadji Petero l'utumami a wane wahahema ehekeli kakambidji ndu dimi l'utumami w'asi wedja); 9 ndu lam'akawenyi ngandji ka mamba kakawambisha, Jakoba, Kefasi la Joani, wane wakalema uku dikundji, wakashanya la su lunya la pami l'ekesaneli, dimi la Baranaba, dia shu ntsho le asi wedja, la dia vo ntsho le wane wahahema ehekeli. 10 Dikambu otoi, vo wakalangi shu mbuho akanga a weula. Dikambu diako mbakamaleki ntsha.

***Paulu Ambutela Petero
Dia Ndjela Lukumu l'Ololo Lutu***

11 Keli lam'akayi Kefasi l'Atiyoka, dimi lakamanya la ndi lu ashu, ne dia ndame akayamia. 12 Ne dia la ntundu akina watayi uma le Jakoba, ndi akalekaka kame l'asi wedja. Keli lam'akawayi, ndi akamo, akangana uma le wo, ne dia ndi aukui ambahehi w'ehekeli woma. 13 Ndu asi Juda wakatshikala, wakatshi lukesu kame la ndi. Ndu Baranaba akakywama lu lukesu lawo. 14 Keli lam'akamenyi nti: Vo hawusimbo lu mbuka ka mete ka lukumu l'ololo, dimi lakatela Kefasi la ntundu kawo vo tshe nti: Naka we leli usi Juda, ndjalaka uku asi wedja, aha uku usi Juda, ukundi atshutshiyaye asi wedja dia vo ndjala uku asi Juda? 15 Shu shame teko asi Juda umaka eutwelu, taha antu wa kolo w'asi wedja, 16 keli shu mbeyaka shati: Untu hayindjama ne dia etsha w'elembe, keli paka dia mbetawo le Jesu Kristu, uku akatetawo Kristu Jesu, dia shu nyindjama dia mbetawo kasu le Kristu, aha dia etsha w'elembe. Ne dia nduku untu ayuyindjama dia etsha w'elembe. 17 Keli lam'akatayang nyindjama le Kristu, ku shu shame takatanema atshi wa kolo, undi Kristu eko ukambi wa kolo? Aha osoku! 18 Ntu naka dimi layuhika diango diakamahandjula ntundu, ku layuyaedika uku undjaki w'elembe. 19 Ne dia elembe, dimi lakavwella elembe, dia dimi ndjala la lumu le Unyashungu. 20 Dimi lakadiakema l'utamba a mpeketanya kame la Kristu. Dime

kema la lumu, keli Kristu keli la lumu l'utema ami. Lumu leli la mi kakiane lu dimba leko uma lu mbetawo le On'a Unyashungu, ako lakanangi, ndu lakayakimo dikambu diam. 21 Dimi halonyola ngandji ka mamba ka Unyashungu; ne dia naka akambu w'ololo wambuya uma l'elembe, keti Kristu akavu uvovo.

***Nkalula lu Akambu w'Elemb
Eko Dikambu di'Enginya***

3 Asi Ngalatiya akanga a dinginya li! 3 Nyu wane wakawakenenadiya Jesu Kristu hwe lu ashu, uku akandadiakema l'utamba mpeketanya, akona akanyoloke? 2 Dikambu ne to mbalangami nyumbula nti: Nyu nyakalungula Nyuma uma l'etscha w'elemb, kana uma l'eukelu ka mbetawo? 3 Teti, dinginya ne dienyu? Nyu nyakatetela le Nyuma, nyambuluwanyema l'alimba? 4 Usuwasuwa mbakanyasuwi lu akambu efula okone? — Naka mete osoku, keti usuwasuwa. 5 Okone one latunyushaka Nyuma, ndu latutshaka akambu wa mamba l'atei anyu, ndi atutshaka osoku uma l'etscha w'elemb, kana uma l'eukelu ka mbetawo?

***"Wane Weli la Mbetawo,
Tukanula t'Abarahama Mbewo"***

6 Uku aketawo Abarahama Unyashungu, ku dikambu diako diakalema le ndi uku ololo. 7 Okone nyeyi nyati: Wane weli la mbetawo, tukanula t'Abarahama mbewo. 8 Afundelu akeyi ntundu ati: Unyashungu ayuyindja asi wedja uma lu mbetawo; akasambisha Abarahama lukumu l'ololo la ntundu ati: Wedja tshe wayotshokwama lu dikambu diaye. 9 Okone akanga a mbetawo wambotshokwama kame la Abarahama, kanga mbetawo.

***"Untu Ololo Ayuyala la
Lumu Uma lu Mbetawo"***

10 Ne dia mananu keko le wane watushaka elembe etu, ne dia ambufundama ati: Mananu keko le untu tshe lahatemala lu akambu tshe wufundami lu buku di'elembe, dia mbatsha. 11 Dikambu ne diambenama mete ati: Nduku untu ambuyindjama lu elembe lu ashu wa Unyashungu, ne dia untu ololo ayuyala la lumu uma lu mbetawo. 12 Elemba kundjala uma lu mbetawo. Keli One latuwashtaka ayuyala la lumu uma l'elembe ako. 13 Kristu lakatutshungula uma lu mananu k'elembe, akayala mananu lu dihuli diasu. Ne dia ambufundama ati:

NGALATIYA

Untu tshe lahanema l'utamba a mpeketanya, andjami mananu! 14 Okone otshoko w'Abarahama ayuyala le asi wedja uma lu dikambu dia Kristu Jesu, dia shu nungula daka dia Nyuma uma lu mbetawo.

Elembé Weko Dikendji Dia Lukumu Ololo

15 Anyasu, dimi lamboteketa uku atoteketaka antu. Kuyanga dikambu so dieko paka sheki y'antu, okone akawayeme, nduku untu layuyete anyanya, kana mbahe diui dikina ladiku. 16 Alaka wakalakema le Abarahama ndu le tukanula tandi. Ndi kumvuta ati: Le tukanula efula; keli paka le untu otoi, Kristu, ati: Le kanula yaye kayayala alaka ane. 17 Osoku mbatami nti: Elembé wakayi deku kama nyei la akumi asatu dia l'okongo, hawudiaki sheki yakashihike Unyashungu ntundu, wuhu wa mbete daka anyanya. 18 Ne dia naka ukito weko uma lu elembe, keti vo kema uma lu daka; keli Unyashungu akasha Abarahama ukito uku uma lu daka.

19 Dikambu kuna dieli elembe? Vo wakadjama ne dia kolo, edja ndu lam'akayi kanula yakawalaki: daka diako diakadjama uma le andjelo le oteketedi. 20 Oteketedi, kema oteketedi wa untu otoi, keli Unyashungu keli otoi.

21 Undi, elembe wambutshikitana la alaka wa Unyashungu? Aha osoku! Utunduyala elembe wakadjama, wakeyi mbisha antu lumu, tshiki akambu w'ololo wakayala ne dia elembe. 22 Keli afundelu akasanganya akambu tshe la tshina di'akambu wa kolo, ne dia mbisha wane wetawo daka dia mbetawo Jesu Kristu.

Ulimu wa Elembe

23 Keli la ntundu mbetawo atayala, shu takatshungama la tshina di'elembe, takadihamela mbetawo kakenama l'okongo. 24 Okone elembe wakayala umbetsha asu utsha le Kristu, ne dia shu nyindjama uma lu mbetawo kasu. 26 Keli ne dia mbetawo kakayi, ku shu kema la tshina dia umbetsha ntu. 26 Nyu tshe nyeko ana wa Unyashungu lu mbetawo le Kristu Jesu. 27 Nyu tshe, wane wakabatizama le Kristu, nyakalote Kristu. 28 Aha usi Juda kuyanga usi Ngirika, aha fumbi kuyanga luyadjasedi, aha pam kuyanga umuntu; ne dia nyu tshe nyeko untu otoi le Kristu Jesu. 29 Naka asika Kristu mbenyu, keti nyu nyeko tukanula ta Abarahama, ekito wa daka.

Shu Taki la Tshina Di'Elembe

4 Dimi lambuta nti: Lam'eki ukito dikenda, ndi hatshikitana la fumbi, kuyanga uwandji a diango tshe mbendi; 2 keli ndi eli l'okongo w'alami la ekimanyidi edja ndu lushi lakasonola shi. 3 Okone ndu shu lam'ekisu akenda, taki fumbi la tshina dia diango dia ntundu dia l'andja. 4 Keli lam'akakuki yediko ya nshi, Unyashungu akatumi On'andi lakuto uma le umuntu, lakuto la tshina di'elembe, 5 ne dia ndi ntshungula waku waki la tshina di'elembe, dia shu nungula ukito wa ana wa luta. 6 Ne dia ana wa luta mbenyu, Unyashungu akatumi Nyuma ka On'andi l'etema asu, ata ati: Aba, Shesu. 7 Okone we kema fumbi ntu, ona a luta keye. Naka ona a luta keye, keti ukito mbeye lu dikambu dia Unyashungu.

8 Keli l'etenetra keku nyu kumbeya Unyashungu, nyaki uku fumbi ya diango dia temolatemola. 9 Keli kakiane nyu nyambeya Unyashungu, la nyambeyama le Unyashungu. Ya ukundi akalulanyu ntu lu ditshelu dia wodu la di'anyanya? Ukundi alanganyu ndjala fumbi ya ditshelu diku ntu? 10 Nyu nyatuhoka nshi, ngondo, enonyi, ndu deku. 11 Dimi lambuka woma nti: Lakanyutshela ulimu utshelatshela undu.

12 Anyasu, dimi lambunyosengasenga nti: Nyuyali uku dimi, ne dia dimi lambuya uku nyu. Nyu kuntshelami kolo. 13 Keli nyu mbeyaka nyati: Ne dia hemo ka dimba, mbakamanyusambisha lukumu l'ololo etena ka ntundu. 14 Nyu komonyolami, kuntuna engo kaki uhimba le nyu lu dimba diami, keli nyu nyakanungula uku dikendji dia Unyashungu, ndu uku Kristu Jesu. 15 Lend'eli ongenongeno anyu? Dimi omenyi a dikambu ne nti: Utunduyala nyakeyi ntsha osoku, tshiki nyakakundula ashu anyu dia mbishami. 16 Okone dimi lambuya utnyi anyu, ne dia lakanyutela aui wa mete uka? 17 Vo wambunyuyanga l'ukalanganu, keli aha dia nyutshela ololo. Mete, vo nangaka nyushimba, dia nyu mbayanga l'ukalanganu. 18 Keli eko ololo dia vo nyuyanga lu dikambu di'ololo tena tshe, aha paka lam'emi la nyu atu. 19 An'ami wa tshitshe, dimi lambutata lono dikambu dianyu, edja ndu lam'ayuya Kristu l'etema anyu. 20 Keli dimi lakalangi ndjala la nyu etena kene, dia dimi nkadimula diui diami; ne dia lambukanana dia dikambu dianyu.

Ana Ahendi wa Abarahama Weli Tulimbitelu ta Tuseki Tuhendi

21 Nyumvuteli nyu wane walanga

ndjala la tshina di'elembe, nyu hanyuki elembe uka? 22 Ne dia ambufundama ati: Abarahama aki la ana apami ahendi, omotshi uma le ukambi a umuntu, ukina uma le umuntu luyadjasedi. 23 Keli on'a ukambi a umuntu akutama uku wutama ana tshe; keli on'a umuntu luyadjasedi akutama uma lu daka. 24 Akambu ane weko uku wela, ne dia amantu aso weli uku tuseki tuhendi. Omotshi uma lu Ukungu wa Sinai atutaka ana lu fumbi. Ndi eli Hangara. 25 Hangara keli Ukungu a Sinai lu Arabiya. Ndi nfanaka la Jerusalema ya kakiane, ne dia ndi eko lu fumbi kame la an'andi. 26 Keli Jerusalema ya l'ulungu yuyadjasedi, yeli uku nyengesu. 27 Ne dia ambufundama ati: Ongengene we ekumba, lahuti ana; Uhangoango la dielu, we laha lo lono la mbuta; Ne dia ana wa umuntu lakasekama, Wambuleka wa kanga umi efula. 28 Anyasu, ana wa daka mbesu, uku aki Isaka. 29 Keli uku lu nshi ku, one lakuto uku wutama ana tshe akasuya one lakuto uma le Nyuma, osoku mbedio ndu kakiane. 30 Keli, ata efundelu na? Ati: Nyutshanya ukambi a umuntu la on'andi a pam; ne dia on'a ukambi a umuntu hayala ukito kame la on'a umuntu luyadjasedi. 31 Okone, anyasu, shu kema ana wa ukambi a umuntu, keli ana wa umuntu luyadjasedi.

*Nyushikikali lu Ndjadjasela ka Kristu,
Tanyukalulaki lu Fumbi Ntu*

5 Kristu akatutshungula dia shu ndjala la ndjadjasela. Okone nyushikikali, tanyudinganaki ntu lu lokoho la fumbi.

2 Enda, dimi Paulu lambunyutela nti: Naka nyambahema ehekeli, ku Kristu ayuuya anyanya le nyu. 3 Ntu, lambokokomiya untu tshe lahema uehekeli nti: Dieli la ndi dia ntsha elembe tshe. 4 Nyu nyambangana uma le Kristu, nyu wane wayanga nyindjama lu elembe; nyu nyambohongoso uma lu ngandji ka mamba. 5 Ne dia Nyuma, mbakungelasu elungamelu k'akambu w'ololo lu mbetawo. 6 Ne dia Kristu Jesu, ndu mbahema uehekeli ndu hahema, kema dikambu, keli mbetawo kambutshama la ngandji. 7 Nyu nyakasakaka luwangu ololo. Keli akona akanyushimbi nkityanya akambu wa mete? 8 Osengosengo one kundja uma le one latunyetaka. 9 Edya tshitshe atudiaka utundu w'ukama. 10 Dimi leko la elungamelu le nyu le Khumadiondjo nti: Nyu hanyuyala la tukanyi tukina, keli untu tshe latunyohenyenayaka, ayuyaembela elumbwelu kandi. 11 Anyasu, naka dimi lambunyusambisha dia mbahema

uehekeli, ya ukundi ahenyahenyamami? Lu dikambu diako, ku utamba a ntakanya a mpeketanya ambunyema. 12 Dimi nangaka nti: Waku wanyunganyia, waleki ahemelu k'uhekeli.

13 Anyasu, nyu nyaketama dia ndjala lu ndjadjasela, dikambu otoi, ndjadjasela kanyu tayalaki dia akambu wa dimba, keli nyukambaneli la ngandji. 14 Ne dia elembe tshe wambusanganyema lu diui diame ne, ati: Ulangi unyaye uku ayalangaye. 15 Keli naka nyayulumatana, nyayolena, kanyewo, nyatukushilana.

*Akambu wa Nyuma la Akambu
wa Dimba Wambutshikitana:
Nyolombwamaki le Nyuma*

16 Dimi lambunyutela nti: Nyuyelaki Nyuma, mbahanyutsha uku saki ka dimba. 17 Ne dia dimba dieko la saki kutshikitanyi la Nyuma, ndu Nyuma eko la saki kutshikitanyi la dimba. Vo ahendi wambutshikitana, ne dia nyutukutsha akambu walanganyu ntsha. 18 Keli naka nyambolombwama le Nyuma, nyu kema la tshina di'elembe. 19 Etsha wa dimba watenamaka vo ene; munanyi, akambu wa sonyi, saki y'akambu wa kolo, 20 otemwelo wa dikishi, doka, lutunu, utshanu, kandjema, kele, diatanelu, lundju, tamu, 21 okomiya, edjwelu ka wanu, engenongeno wa kolo, la akambu wa wuhu uku. Akambu aso mbanyewulami, uku akamanyewula ntundu nti: Wane watutshaka akambu aso, hawukiti diulelu dia Unyashungu. 22 Keli elua wa Nyuma weli ngandji, ongenongeno, ki, ndjakimela, ketshi, ololo, kolamelu, 23 memakana, ndjaenda. Kema oleme lu akambu wa wuhu oso. 24 Wane weli wa Kristu Jesu, wambudiaka dimba ndu saki kadio lu utamba a mpeketanya.

25 Naka shu teklo la lumu uma le Nyuma, tokendakendaki la Nyuma. 26 Tatutakulaki, tatutshanyakiki kele, tatukanaki kandjema.

*Asika Kristu Wakimanyanyiya,
Wadimanyanyiya*

6 Anyasu, naka untu ambutakana lu dikambu dia kolo, nyu akanga a Nyuma nyukaluya l'etema wa memakana. Uyalami weme, ndu we utukuhimbama. 2 Nyembani wetshu anyu, dia nyu nshidiya elembe wa Kristu. 3 Naka untu ambuyakanelia ati: Untu a wuki kemi, lam'endi untu k'untu, ndi ambuyadimbia. 4 Keli untu l'untu ediki ulimu andi, ku ndi ayuyala la dikambu dia

NGALATIYA

ndjatumbula ndame, aha lu dikambu dia antu akina. 5 Ne dia untu l'untu ayemba wutshu andi ndame.

6 One letshama diui, akimanyia one la wetsha lu akambu w'ololo tshe.

Tanyuyadimbiyaki, Untu l'untu Ayuna Kene Kakandune

7 Tuyadimbiyaki, Unyashungu hasokama; untu tshe ayuna diango diakandune. 8 Ne dia one latuneka lu dimba diandi, ayuna chondelo uma lu dimba. Keli one latuneka lu Nyuma, ayuna lumu la pundju uma le Nyuma. 9 Tatuhokoki dia ntsha ditshelu di'ololo, ne dia tayuna lu eleku ka muna, naka hatuheko. 10 Okone lam'ekisu la etena k'ololo, tutshelaki antu tshe ololo, ndjekaleka le embetawudi.

Mbahema Uhekeli Kema Dikambu “Paka Etungamelu k’Uyuyu”

11 Nyendi waima w'aleta wamumunyufundela la lunya lami. 12 Waku walanga menama ololo lu dimba,

wambunyutshutshiya dia nyu mbahema ehekeli, ne dia vo watukusuyama lu dimba dikambu dia utamba a mpeketanya a Kristu. 13 Ne dia ndu ambahemi w'ehekeli vame hawukitanya elembe, keli vo nangaka nyahemia ehekeli, dia vo ndjatumbula lu alimba anyu. 14 Keli dikambu dia ndjatumbula, dieko etali uma le mi, paka lu utamba a mpeketanya wa Khumesu Jesu Kristu, wakandjakela akambu wa la kete, la dimi lakadiakema uma lu akambu wa la kete, 15 ne dia mbahema uhekeli, kuyanga hahemi uhekeli, kema dikambu, paka etungamelu k'uyuyu. 16 Waku wayokendakenda uku olembé one, ki kayali la wo, ndu ketshi le Isariyele wa Unyashungu!

17 Umakakiane untu tampenyahenyaki, ne dia dimi lambemba tulimbitelu ta Jesu lu dimba diam.

Diui di’Etshokwelo

18 Anyasu, ngandji ka mamba ka Khumesu Jesu Kristu kayali l'etema anyu! Ayali osoku!